

Kayıp tabloların listesi 20 yıla yayılıyor

Güzel Sanatlar Genel Müdürü Mehmet Özel'in, Sayıştay'a 20 yıldan beri ayniyat bildirimi yapmadığı belirlendi

HÜLYA KARABAĞLI

ANKARA-Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü görevini 24 yıldan beri sürdüren **Mehmet Özel**'in, Ankara Resim ve Heykel Müzesi ile Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü koleksiyonlarında bulunan yapıtların '**durumu, sayısı ve sahibini**' gösteren '**ayniyat**' bildirimlerini Sayıştay'a vermediği belirlendi. Genel müdürlükte denetim kararı alan Sayıştay yetkilileri, geçmiş yıllara ilişkin bildirim yapılmamasının Ayniyat Yasası uyarınca suç oluşturduğunu kaydettiler. İstanbul Resim ve Heykel Müzesi'nin 1952-1984 yılları arasında Ankara'ya gönderdiği ve Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü sorumluluğunda olan 467 yapıt konusunda da soru işaretleri doğdu. Resim ve Heykel Müzesi Müdürü **Kemal İskender**, yapıtların önemli bir bölümünün yurt galerilerine dağıtıldığını, kayıp bilançosunun da buralarda yoğunlaştığını bildirdi.

Cumhuriyet'in kamuoyuna '**Kayıp Tablo Skandalı**' başlığıyla duyurduğu haber dizisini ihbar kabul eden Sayıştay, 9 eylülde başlatacağı Ankara Resim ve Heykel Müzesi denetimi öncesinde, müzenin son yirmi yıllık kayıtlarının kendilerinde bulunmadığını açıkladı.

Sayıştay Genel Sekreter Yardımcısı **Aytek Kuşan**, yeni denetim öncesine hazırlık oluşturmak amacıyla Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü dosyasını incelemeye aldıklarını, inceleme sırasında genel müdürlüğün sorumluluk alanı içinde olan Ankara Resim ve Heykel Müzesi koleksiyonu ile diğer birimlerde yer alan tablo ya da eşyalar konusunda resmi bildirim yapılmadığının saptandığını söyledi.

Bildirmediyse suç

Ayniyat Yasası uyarınca bildirimde bulunulması zorunluluğuna dikkat çeken Kuşan, "**Son 20 yılın portresini be-**

lirten tek bir belge yok elimizde. Müzede ne kadar yapıt vardı, ne kadar eklendi, devredilen eserler neler, bu eserler dağıtıldıysa nerelere ve nerelerde, yanıtlamamız çok zor" dedi. Bildirimde bulunulmamasının suç olduğunu kaydeden Kuşan, başlatacakları denetimde bu durumun da raporlara geçirileceğini söyledi. Kuşan, "**Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, Sayıştay'ın denetimini beklemeden ilgili yasa uyarınca her yıl koleksiyonlarda ne var ne yok bildirmek zorundadır**" dedi.

Sayıştay'ın, başlatacağı denetimde, belge yetersizlikleri nedeniyle sadece son birkaç yılı denetleyeceği bildirildi.

İstanbul Resim ve Heykel Müzesi Müdürü **Kemal İskender**, **Cumhuriyet**'e yaptığı açıklamada, 1952-1984 yılları arasında önce Milli Eğitim Bakanlığı daha sonra Kültür Bakanlığı, ardından kurulan Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü sorumluluğuna devredilen 467 yapıtın

durumu konusunda kuşkularının sürdüğünü bildirdi. Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nden yapıtlar için şu ana kadar kendilerine hiçbir bilgi iletilmediğini kaydeden İskender, "**Yapıtların önemli bir bölümü, yurt düzeyinde faaliyet gösteren galerilere gönderildi. Yaptığımız araştırmada, kayıp olasılığı buralarda yüksek çıkıyor**" dedi.

Belgelerle liste

İstanbul Resim ve Heykel Müzesi Müdürü **Kemal İskender**, yurt genelinde çeşitli galerilere dağıtılan yapıtların resmi belgelerinin ellerinde olduğunu ve bu belgeler ışığında resimlerin ortaya çıkarılmasını istedi. Bu kapsamda, İstanbul Resim ve Heykel Müzesi'nin, İzmir Galerisi'nde 80, Mersin'de 27, Kütahya'da 36, Balıkesir'de 25, Antalya'da 25, Erzurum'da 39, İzmir Resim ve Heykel Müzesi'nde 14, Bolu'da 55, Yalvaç Müzesi'nde 30, Bursa'da 43, Alanya'da 27,

Ankara Resim ve Heykel Müzesi'nde 61, Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nde 3 yapıtı bulunuyor.

Gönderilen yapıtlar arasında, ünlü sanatçıların Osmanlı döneminin son yıllarına kadar rastlayan paha biçilmez eserleri de bulunuyor. Bu yapıtlardan bazıları şunlar:

Cevat Dereli (Beylerbeyi- 50/69), **İbrahim Çallı** (Moda Deniz Hamamı 76/73), **M. Ali Laga** (İstanbul Kış-44/57.5), **Halil Paşa** (Yalılar-72/111), **Hikmet Onat** (Mavnalar), **Cemal Tollu** (Antalya Tophane- Ağaç Çerçeve-38/46), **Şevket Dağ** (Sokollu Camii-80/59), **Ahmet Ziya Akbulut** (Dere Kenarı-25/33), **Şeref Akdik** (Manzara Selimiye-185/27), **İbrahim Çallı** (Göksu Deresi- 35/46), **Bedri Rahmi Eyuboğlu** (Manzara-445/645), **Halil Dikmen** (Pentür-77/59), **Namık İsmail** (Mehtapta Cami- 100/85), **Mülazim Remzi Kulları** (Karlı Manzara-140/195).